

Františkovo slovo

č.189

Papež k dění v Nikaragui, Sýrii, Etiopii a Eritreji

Správná politika slouží všem lidem

Papež v Bari: Bez křesťanů by Blízký východ nebyl Blízkým východem

Bůh se nepřizpůsobuje předsudkům

Pokřtěný, jenž necítí potřebu hlásat evangelium, není dobrý křesťan

Postulátor beatifikačního procesu: Chiařino svědectví fascinuje a pomáhá

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Papež k dění v Nikaragui, Sýrii, Etiopii a Eritreji

Vatikán. Na Svatopetrském náměstí se dnes před polednem sešlo přibližně 10 tisíc lidí, aby si vyslechli pravidelnou nedělní promluvu papeže před mariánskou modlitbou Anděl Páně.

Petrův nástupce vyložil dnešní evangelium (srov. *Mk* 5,21-43), referující o vzkříšení Jairovy dcery a uzdravení ženy, která se dotkla Ježíšových šatů, a mimo jiné řekl:

„Tyto dva příběhy jsou propojeny a soustředěny na jedině: víru; a ukazují Ježíše jako pramen života, jako Toho, který navrácí život tomu, kdo v Něho plně důvěřuje. Dva protagonisté, tedy otec dívky a nemocná žena, nepatří mezi Ježíšovy učedníky a přesto jsou vyslyšeni pro svoji víru. Mají víru v onoho člověka. Chápeme odtud, že na Pánovu cestu jsou přijati všichni, nikdo se nemá považovat za vetřelce, nepatřičného či bezprávného. Pro přístup k Ježíšovu srdci je zapotřebí pouze jedna náležitost: vnímat potřebu uzdravení a svěřit se Mu. Zeptám se vás: cítí každý z vás potřebu být uzdraven? Z něčeho, z nějakého hříchu, nějakého problému? A pokud ano, máte víru v Ježíše? To jsou tedy dvě náležitosti, abychom byli uzdraveni a měli přístup k Jeho srdci: cítit potřebu po uzdravení a svěřit se Mu. Ježíš jde hledat lidi do zástupu a odnímá jim anonymitu, vysvobozuje ze strachu před životem a před směřostí. Činí tak pohledem a slovem, jimiž je znovu - po mnoha utrpeních a pokořeních - uvádí na cestu. I my jsme povoláni naučit se a napodobit tato slova, jež osvobozují, a tyto pohledy, které vracejí chuť k životu těm, kdo ji nemají.“

Po hlavní promluvě obrátil papež pozornost k dění ve světě: v Nikaragui, Sýrii, Africkém rohu a Thajsku:

„Znovu se modlím za milovaný lid Nikaraguy a chci se připojit k úsilí, které vyvíjejí biskupové této země a mnozí lidé dobré vůle ve snaze o prostředkování a dosvědčení probíhajícího národního dialogu cestou demokracie.

Vážnou zůstává situace v Sýrii, zejména v provincii Dará, kde vojenské akce v posledních dnech zasáhly školy i nemocnice a přiměly tisíce lidí k útěku. Znovu se modlím a apeluji, aby obyvatelstvo, které je již léta tvrdě zkoušeno, bylo ušetřeno dalšího utrpení.

Uprostřed mnoha konfliktů se patří poukázat na iniciativu, kterou lze označit za historickou a také za dobrou zprávu. V těchto dnech se vlády Etiopie a Eritreje po dvaceti letech vrátily k mírovému jednání. Kéž toto setkání rozžehne světlo naděje pro tyto dvě země Afrického rohu a celý africký kontinent.

Modlím se také za pohřešované mladé lidi, kteří se před týdnem ztratili v jedné jeskyni v Thajsku.

Potom Svatý otec poukázal na svoji blízkí se cestu na jih Itálie:

„Příští sobotu se vydám do Bari spolu s představiteli mnoha církví a křesťanských společenství Blízkého východu. Strávíme společně den v modlitbě a reflexi nad stále dramatickou situací onoho regionu, kde mnozí naši bratři a sestry ve víře nadále trpí a budeme snažně prosit jediným hlasem: »Pokoj v tobě« (Žl 122,8). Všechny prosím, aby tuto pouť míru a jednoty provázeli modlitbou.“

Homilie

6.7.2018

Správná politika slouží všem lidem

»Slyšte to vy, kteří šlapete po nuzném, utlačujete chudáky země [...] Hle, blíží se dny [...] kdy sešlu na zemi hlad [...] po slyšení Hospodinova slova« (*Am* 8,4.11).

Varování proroka Amosa má dodnes svoji palčivou aktuálnost. **Kolik jen nuzných je dnes pošlapáno! Kolik maličkých utlačováno!** Všichni jsou oběti - již mnohokrát pranýřované - **skartační kultury**. A mezi ně nemohu nepřičíst migranty a uprchlíky, kteří nadále klepou na dveře národů, těšících se většímu blahobytu.

Před pěti lety jsem během návštěvy na Lampeduse připomněl oběti námořních ztroskotání a zopakoval trvalý apel na lidskou odpovědnost: „**»Kde je tvůj bratr?« – hlas jeho krve křičí až ke mně**, říká Bůh. Toto není otázka adresovaná druhým, nýbrž mně, tobě a každému z nás.“ (*Homilie* 8. července 2013). Odpovědi na tento apel, byť velkodušné, nebyly bohužel dostačující, a dnes znovu oplakáváme tisíce mrtvých.

V dnešním evangeliu Ježíš vyzývá: »Pojďte ke mně, všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi a já vás občerstvím« (*Mt* 11,28). Pán slibuje občerstvení a osvobození všem, kdo jsou ve světě utiskováni, ale potřebuje nás, aby svému příslibu dal účinnost. Potřebuje naše oči k vidění nouze bratrů a sester. Potřebuje náš hlas k pranýřování nespravedlností, jež jsou páčány někdy za **spoluvinného mlčení** mnohých. Skutečně bych měl mluvit o mnohém mlčení. O mlčení zdravého rozumu, o mlčení onoho „vždycky to tak bylo“ a mlčení oněch „my“ v protikladu k „vy“. Pán potřebuje především naše srdce, abychom projevili milosrdnou Boží lásku k těm posledním, zapuzeným, odvrženým a odsunutým na okraj.

V dnešním evangeliu Matouš vypráví o nejdůležitějším dnu svého života, ve kterém jej povolal Pán. Evangelista zřetelně připomíná Ježíšovu výtku určenou farizejům, kteří snadno potměšile reptají: »Jděte a naučte se, co znamená: „**Milosrdenství chci a ne obět**“« (*Mt* 9,13). To je přímé obvinění, jež míří proti neplodnému pokrytectví těch, kdo si nechtějí „špinit ruce“, jako kněz a levita z podobenství o Milosrdném Samaritánovi. Je to pokušení, které se dosti vyskytuje také v těchto dnech a vyjadřuje se uzavřeností vůči těm, kteří mají - jako my - **právo** na bezpečí a důstojné životní podmínky, a staví zdi - ať skutečné či imaginární - namísto mostů.

Jedinou smysluplnou odpovědí na migrační výzvy dneška je **solidarita a milosrdenství**; odpověď, která příliš nepočítá, ale vyžaduje rovné dělení odpovědnosti, poctivé a upřímné vyhodnocování alternativ a obezřetné řízení. Správná politika je taková, která slouží člověku - všem lidem, kterých se týká - a předvídá vhodná řešení zaručující bezpečí, respektování práv a důstojnost druhých; umí ve stále více propojeném světě **mít na zřeteli dobro své vlastní země a přihlížet k dobru těch ostatních**.

Žalmista poukazuje na správný postoj, který je třeba mít před Bohem: »Vyvolil jsem si cestu pravdy, dal jsem přednost tvým rozhodnutím« (*Žl* 119,30). Rádi bychom prosadili závazek věrnosti a správný úsudek spolu s pozemskými vládci a lidmi dobré vůle rádi. Proto pozorně sledujeme snahy mezinárodního společenství, které by odpověděly na problémy kladené současnými migracemi, uvedly v moudrý soulad solidaritu a subsidiaritu a identifikovaly zdroje a odpovědnost.

Rád bych skončil několika slovy ve španělštině, jež jsou určena zejména věřícím, kteří přišli ze Španělska:

Chtěl jsem připomenout páté výročí svojí návštěvy na Lampeduse společně s vámi, kteří reprezentujete záchranáře a zachráněné ze Středozemního moře. Těm prvním chci vyjádřit svoje uznání za to, že ztvárnili podobenství o **Milosrdném Samaritánovi**, který zachránil život chudákovi zbitému bandity, aniž by se ptal na to, kým je, odkud je, **proč přichází a zda má dokumenty**; jednoduše se rozhodl ujmout se jej a zachránil mu život. Zachráněným bych rád vyjádřil svoji solidaritu a povzbudil je, poněvadž dobře znám tragédie těch, kteří jsou na útěku. Buďte, prosím, nadále svědky naděje ve světě, který se stále více znepokojuje přítomností, má minimální vyhlídku do budoucnosti a odmítá se dělit; a **společně** usilujte o integraci svým respektem ke kultuře a zákonům zemí, jež vás přijímají.

Prosím Ducha svatého, aby osvětlil naši mysl a roznítil naše srdce, abychom překonali všechen strach a neklid a stali se učenlivými nástroji milosrdné Otcovy lásky, připravenými dát svůj život za bratry a sestry, jako to učinil Pán Ježíš Kristus za každého z nás.

Papež v Bari: Bez křesťanů by Blízký východ nebyl Blízkým východem

Bari. 1. „Na Blízkém východě jsou zakořeněny naše duše“ – prohlásil římský biskup na úvod ekumenické modlitby na městském nábřeží.

2. „Hrozivá znamení moci ať ustoupí moci nadějných znamení“ – řekl Petrův nástupce po setkání s blízkovýchodními, pravoslavnými i katolickými patriarchy v bazilice sv. Mikuláše.

Mnohohlasá modlitba o pokoj byla důvodem i vyvrcholením dnešní apoštolské cesty papeže Františka do jihoitalského Bari. Do apulijské metropole, k hrobu sv. Mikuláše z Myry, pozval Petrův nástupce patriarchy církví zastoupených na Blízkém východě, aby společně vzývali Boží pomoc pro tento region, který – řečeno Františkovými slovy – dnes pláče, trpí a mlčí, zatímco jiní po něm šlapou, vedeni touhou po moci a bohatství.

Petrův nástupce dnes ráno využil helikoptéry italského vojenského letectva, aby po hodinu a čtvrt trvajícím letu přistál v 8 hodin a 15 minut na náměstí Kryštofa Kolumba v Bari. František je pátým papežem navštěvujícím toto přístavní město, odedávna vnímané jako most mezi Západem a Východem. Od roku 1087 je Bari také centrem kultu sv. Mikuláše a v roce 1098 hostilo koncil.

Po přivítání s představiteli místní správy a s tamním arcibiskupem Franceskem Cacuccim, se papež odebral do baziliky sv. Mikuláše. Na prostranství před tímto románským chrámem se osobně pozdravil se všemi reprezentanty pravoslavných, předchalcedonských, katolických i protestantských církví, celkem 19 osobnostmi spjatými s blízkovýchodním regionem, kteří přijali pozvání ke společné modlitbě.

Účastníci setkání

Účastníci ekumenického setkání v Bari odrážejí bohatství křesťanských ritů a spletité dvoutisícileté dějiny Kristových následovníků na Blízkém východě. Římský biskup pozval k modlitbě a rozhovorům do Bari zástupce všech církví, zastoupených v blízkovýchodní oblasti. Osobně přijel konstantinopolský patriarcha **Bartoloměj I.** a řecko-pravoslavný patriarcha Alexandrie a celé Afriky **Theodoros II. (Tawadros II.)**. Další tři pravoslavní patriarchové vyslali své zástupce. Řeckopravoslavného patriarchu Jeruzaléma reprezentoval **arcibiskup Nektarios**, ruského pravoslavného patriarchu **metropolita Hilarion** a kyperského pravoslavného arcibiskupa **metropolita Vasilios**. Pozvání přijali také představitelé tzv. předchalcedonských církví, mezi něž patří především církev koptská, syrské a arménské tradice. V Bari je reprezentoval nejvyšší představitel pravoslavných koptů patriarcha Tawadros II., jehož oficiální titul zní „alexandrijský papež a patriarcha stolce sv. Marka“, osobně se setkání zúčastnil také syrsko-pravoslavný patriarcha Antiochie a celého Východu **Ignatius Aphrem II.** Katholika všech Arménů zastupoval **biskup Hovakim**, který slouží věřícím ve Velké Británii a Irsku, a z téže církve přijel rovněž kilíkijský arménský katolikos **Aram I.** působící v Libanonu. Setkání se zúčastnil rovněž katolikos-patriarcha asyrské církve Východu, která uznává pouze první dva ekumenické koncily a v prvních křesťanských stoletích dosáhla svými misijemi až do Číny, katolikos-patriarcha **Mar Gewargis III.**

Hojně byli zastoupeni představitelé katolických východních církví. Do Bari přijel alexandrijský patriarcha katolických koptů **Ibrahim Isaac Sidrak**, syrsko-katolický antiochijský patriarcha **Ignace Youssif III. Younan** a maronitský patriarcha, kardinál **Béchara Boutros Raï**. Řecko-melchitského patriarchu zastupoval metropolita ze syrského Aleppa, arcibiskup Jean-Clément Jeanbart. Dalším z významných účastníků byl chaldejský patriarcha Babylónie,

*jak zní plný titul rovněž nově jmenovaného kardinála **Louise Raphaëla Sako**. Katolické armény rozptýlené po celém světě má ve své jurisdikci kilíkijský katolikos-patriarcha **Krikor Bedros XX Ghabroyan**, sídlící v Libanonu. Latinskou církev zastupoval apoštolský administrátor latinského patriarchátu v Jeruzalémě, arcibiskup **Pierbattista Pizzaballa**. Přítomni byli také dva zástupci evangelických církví, luteránský biskup Jordánska a Svaté země **Sani Ibrahim Azar** a generální sekretářka Rady církví Blízkého východu, paní **Souraya Bechealany**, profesorka teologie na univerzitě sv. Josefa v Bejrútu.*

Ekumenické setkání zahájilo symbolické gesto u hrobu sv. Mikuláše: zažehnutí olejové lampy ve formě lodice s dvěma kotvami na obou stranách a s postavou titulárního světce uprostřed, jejíž plamen symbolizuje jedinou víru, živenou dvojí tradicí – východní a západní. Lampu poprvé rozsvítil papež Pius XI. v roce 1936 a římské sdružení sv. Mikuláše ji věnovalo do baziliky v Bari u příležitosti „IV. týdne *Pro Oriente Christiano*“.

Ad 1. O půl jedenácté začala na nábreží v Bari ekumenická modlitba. Pódium postavenému na tzv. rotudě, molu půlkruhového půdorysu vybíhajícímu do moře, vévodila schematická kulisa domu s velkým segmentově zaobleným průhledem, v němž byl zavěšen kříž s Ukřižovaným. Nad tímto oknem „rozevřeným k Blízkému východu“ stál nápis vzývající slovy 122. žalmu pokoj, který neznamená jen mír, ale také spásu, požehnání, štěstí a blahobyť.

Chceme dnes rozžehnout plamen naděje, znamení světla, které svítí navzdory noci, neboť křesťanství ozařuje své okolí i ve chvílích temnoty, řekl **papež František** v promluvě, která zahájila modlitbu za Blízký východ. Svatý otec zdůraznil, že setkání má charakter pouti, na níž „každý přináší své církve, národy a lid prožívající utrpení“. Poukázal také na vyjimečný charakter města Bari, kde je ctěna Hodegetria, Svatá Matka Boží ukazující cestu, a kde spočívají ostatky východního biskupa sv. Mikuláše, jehož úcta překračuje hranice církví. „Svatý Divotvůrce kéž se přimlouvá za zahojení ran, které v sobě mnozí nosí,“ prosil Petrův nástupce.

Papež připomněl, že Blízký východ je křižovatkou civilizací a kolébkou mnoha náboženství, je krajinou, v níž jsou zapuštěny kořeny našich duší.

„Avšak nad tímto skvoucím krajem se shlukla zvláště v posledních letech hustá mračna: války, násilí, zmar, okupace a fundamentalismy, vnucená migrace a opuštěnost. To vše za mlčení mnohých a se spoluvinou četných. Blízký východ by bez křesťanů nebyl Blízkým východem.“

František připomněl symboliku lampy s jediným plamenem a promluvil o plameni naděje, živeném modlitbou:

„Křesťané jsou totiž světlem světa (srov. Mt 5,14) nejen tehdy, září-li celé okolí, ale i tehdy, když se v temných chvílích nepoddávají temnotě, jež všechno obestírá, nýbrž živí knot naděje olejem modlitby a lásky. Když se pozvedají ruce k nebi v modlitbě a podává ruka bratrovi bez hledání svého vlastního zájmu, plane a září oheň Ducha, Ducha jednoty, Ducha pokoje.“

Druhá část papežovy promluvy byla modlitbou, úpěnlivou prosbou o mír pro celý Blízký východ. „Od toku Nilu po údolí Jordánu a dál přes řeku Orontés až k Tigridu a Eufratu, ať zazní volání Žalmu: „Pokoj v tobě!“ (122, 8),“ modlil se Svatý otec.

„Za trpící bratry a za přátele každého lidu i kréda, opakujeme: Pokoj v tobě! Spolu se Žalmistou jej vyprošujeme zejména Jeruzalému, svatému městu - milovanému Bohem a raněnému lidmi - nad kterým Pán dosud pláče: Pokoj v tobě!“

Volání Ábelů dneška po pokoji stoupá k Božímu trůnu, pokračoval papež, a burcoval svědomí proti lhostejnosti, jež zabíjí.

„Chceme dát hlas tomu, kdo hlas nemá a může jen polykat slzy, protože Blízký východ dnes pláče, trpí a mlčí, zatímco jiní jej pošlapávají žádostí po moci a bohatství. Pro maličké, jednoduché, raněné, pro ty, na jejichž straně je Bůh, vyprošujeme pokoj! Bože „veškeré útěchy“ (2 Kor 1,3), který uzdravuješ zlomená srdce a obvazuješ rány (srov. Žl 147,3), vyslyš naši dnešní modlitbu.“

Po papežově promluvě zazněly modlitby a prosby východních patriarchů. Modlili se ve svých jazycích, s částečným překladem do angličtiny nebo francouzštiny. Syrsko pravoslavný patriarcha Antiochie a celého východu *Ignác Efrém II.* prosili za návrat dvou unesených apleppských biskupů, otce Paola Dall'Olio SI a dalších křesťanů, kteří zmizeli beze stop. Kardinál *Béchara Boutros Raï* prosil za probuzení svědomí a ukončení válek. Prosby doprovázel zpěv starobylé antifony, tzv. *trisagion*: „Svatý Bože, Svatý Silný, Svatý Nesmrtelný“, která v mocném vzývání Božího slitování spojuje východní i západní církve. Její první zápis známe od patriarchy Prokla z první poloviny 5. století a podle sv. Jana Damašského byla zjevena andělem malému dítěti. V latinské církvi je součástí velkopáteční liturgie.

Ad 2. Po společné modlitbě na břehu moře se účastníci ekumenického setkání vrátili zpět do baziliky sv. Mikuláše. Tam za zavřenými dveřmi měli příležitost k dialogu a výměně názorů. Jak předdeslal maronitský patriarcha, kardinál Raï, setkání má také politický význam a chce apelovat na mezinárodní společenství, důrazně žádat znovunastolení míru. „Miliony nevinných lidských bytostí byly vyhnány ze svých zemí a mají právo vrátit se, musejí mít možnost pokračovat ve svých dějinách. Jsme původními obyvateli těchto zemí, 600 let před příchodem islámu. Žili jsme vedle muslimů po 1400 let, prošli jsme krásnými i zlými časy a vytvořili jsme umírněnou verzi islámu. Křesťané nemohou všeho nechat a odejít, nemůžeme obětovat ani křesťany, ani muslimy,“ uvedl krátce před odjezdem do Bari kardinál Raï. Jak dodal tato modlitba má „otrást svědomími, odsoudit mezinárodní politiku a nespravedlivé, vnucené války.“

Prosím vás, kéž svět uslyší křik dětí Blízkého východu. Lidství znovu získá svou důstojnost, když utře jejich slzy – apeloval papež František na závěr církevního summitu na téma Blízkého východu. Po dlouhé debatě s představiteli východních církví v bazilice sv. Mikuláše poukázal nejprve na roli křesťanů v řešení krizové situace této části světa. Jak řekl, mají být především svědky Ježíše, Knížete pokoje. Proto si musejí uvědomit, že také církve je poukousána logikou světa, vlády, zisku, výhod a rychlých řešení. Musíme objevit, že i my sami jsme hříšní a nesoulad mezi vírou a životem oslabuje naše svědectví, řekl papež:

„Cítíme povinnost znovu se obrátit k evangeliu, jež je zárukou autentické svobody, a učinit tak naléhavě nyní, v noci, kdy je Blízký východ v agónii. Jako v oné úzkostné noci v Getsemanech, nebude ani útěk (srov. Mt 26,56), ani meč (srov. Mt 26,52) předjímat zářivé jitro Paschy, nýbrž sebedarování napodobující Pána. Dobrá zpráva, z lásky ukřižovaného a vzkříšeného Ježíše, přišla z Blízkého východu a po staletí uchvacuje srdce člověka, protože se pojí nikoli se světskými mocnostmi, nýbrž s nezměrnou silou kříže. Evangelium nás zavazuje ke každodennímu obrácení k Božím plánům, abychom pouze v Bohu nalézali bezpečí a potěchu a hlásali Jej všem a navzdory všemu. Prostá víra, tolik zakořeněná na Blízkém východě, je zdrojem, z něhož třeba čerpat osvěžení a očistění, jako je tomu, když se vracíme k počátkům a jdeme na pouť do Jeruzaléma, do Svaté země či do svatyní v Egyptě, Jordánsku, Libanonu, Sýrii, Turecku a dalších posvátných míst oněch krajin.“

Mír nemá žádnou alternativu a vede k němu jedině ochota naslouchat druhému a vést s ním dialog. Zdi a důkazy síly pokoj nepřinesou, dodal papež František. Chceme se modlit a také pracovat na tom, aby umění setkat se převážilo nad strategiemi konfliktů a aby „hrozivá znamení moci ustoupila moci nadějných znamení“, totiž lidem dobré vůle, kteří bez obav vedou rozhovor a jsou schopni přijímat důvody druhých. Jedině vzájemná péče o to, aby nechyběl chléb a práce, důstojnost a naděje může přinést pokoj, řekl papež a připojil důrazný apel adresovaný mezinárodnímu společenství:

„K tomu je podstatně třeba, aby ten, kdo má moc, konečně a rozhodně začal opravdu sloužit pokoji a nikoli svým vlastním zájmům. Dost už bylo profitování nemnohých na úkor mnohých! Dost už bylo okupování území, které drásá národy! Dost už bylo převahy stranických pravd nad nadějemi lidí! Dost už bylo využívání Blízkého východu k ziskům, jež jsou Blízkému východu cizí!“

Papež František dodal, že válka je dcerou moci a chudoby, jejími oběťmi jsou především obyčejní lidé a porazit ji lze jedině odmítnutím uzurpační logiky a vykořeněním bída. Zopakoval také, že fanatismy, které se odívají do náboženského hávu a podněcují válku, jsou ve skutečnosti rouhavé, protože Boží jméno je pokoj. Ostře vystoupil proti zbrojení a připomněl historickou lekci minulého století.

„Násilí je vždycky živeno zbraněmi. Nelze pozvedat hlas, mluvit o míru a přitom ve skrytu bezuzdně zbrojit. Velice závažná je odpovědnost, tížící svědomí národů, zejména těch nejmnocnějších. Nezapomeňme na minulé století, neopomínejme lekce Hirošimy a Nagasaki, ať se země Východu, odkud vzešlo Slovo pokoje, nepromění na rozlehlé temnoty mlčení. Dost již bylo zavilých protikladů, dost žádosti po zisku, který se nedívá nikomu do tváře a zmocňuje se ložisek plynu a paliva bez ohledu na společný domov a bez skrupulí z toho, že trh s energií diktuje zákony soužití mezi národy!“

Petrův nástupce vybídl také k ochraně menšin, k otevření cesty k rovnosti a plnoprávnému občanství pro blízkovýchodní křesťany. Obrátil pozornost rovněž k diskutovanému statutu Jeruzaléma, „jediného a svatého města pro křesťany, židy i muslimy celého světa“. Zdůraznil, že jeho zvláštní status má být respektován a jeho identitu je třeba uchránit před sváry a napětími. Zopakoval také přesvědčení, že stabilní mír v Ježíšově vlasti může zaručit jedině koexistence mezi dvěma státy dvou národů.

„Naděje má dětskou tvář. Na Blízkém východě již roky úděsný počet maličkých pláče nad mrtvými v rodině a vidí svůj ohrožený rodný kraj často z jediné perspektivy, totiž nutnosti odejít. To je umírání naděje. Příliš mnoho dětí strávilo větší část svého života pohledem na zříceniny místo na školy a slyšelo ohlušující hřmot bomb namísto oslavného povyku her. Prosím, kéž lidstvo vyslyší volání dětí, jejichž ústa provolávají Bohu slávu (srov. Žl 8,3). Osušením jejich slz nalezne svět znovu důstojnost.“

Angelus

8.7.2018

Bůh se nepřizpůsobuje předsudkům

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnešní evangelium (srov. Mk 6,1-6) prezentuje Ježíše, jak se vrací do Nazareta a v sobotu jde do synagogy, aby tam učil. Od chvíle, kdy odtamtud odešel, aby kázal v okolních vesnicích, nikdy domů nevstoupil. Nyní se vrací. Celé město proto přijde, aby si vyslechlo syna zdejšího lidu, jehož pověst duchovního učitele a mocného léčitele byla rozšířena již po celé Galileji a dále. Očekávatelný úspěch se však změnil ve zjevné **odmítnutí**, a to až do té míry, že tam Ježíš **nemohl udělat žádný zázrak**, jen několik uzdravení (srov. v.5). Dynamika tohoto dne se odráží v jedné podrobnosti, kterou uvádí Marek. Lidé z Nazareta nejprve naslouchají a žasnou; potom se s údivem ptají: »kde se to vněm vzalo?« a nakonec se pohorší, když si uvědomí, že jde o pouhého tesaře, Mariina syna, který vyrůstal mezi nimi (v. 2-3). Proto Ježíš dojde k závěru, který se stal příslovečným: »Nikde prorok neznamena tak málo jako ve své vlasti« (v. 4).

Ptejme se: jak je možné, že Ježíšovi krajané přecházejí od úžasu k nevěře? Porovnávají skromný Ježíšův původ a jeho nynější schopnosti: je tesařem, nestudoval, ačkoli káže lépe než učitelé Zákona a koná zázraky. A místo aby se otevřeli realitě, pohorší se. Podle obyvatel Nazareta je Bůh příliš veliký, než aby se snížil k tomu mluvit skrze tak prostého člověka! Vtělení je tím, co pohoršuje. Událost Boha, který se stal člověkem, jí a spí jako jeden z nich,

je zarážející. Syn Boží převrací každé lidské schéma: nejsou to učedníci, kteří myjí nohy Pánu, nýbrž Pán omývá nohy učedníkům (srov. Jan 13,1-20). To je důvod pohoršení a nevíry nejenom tehdy, ale v každé době, i dnes.

Převrácení provedené Ježíšem nutí Jeho včerejší i dnešní učedníky k osobní a komunitní prověrce. Také v naší době je totiž možné žít předsudky, které brání pochopit realitu. Pán nás však vybízí, abychom si osvojili pokorný postoj naslouchání a chápavého očekávání, protože **Boží milost se nám často dává překvapivým způsobem, který neodpovídá našemu očekávání.** Pomysleme společně na Matku Terezu z Kalkaty například. Drobná řeholní sestra, které nikdo nedal korunu, chodila po ulicích sbírat umírající, aby mohli důstojně zemřít. Tato drobná řeholnice modlitbou a skutky dokázala divy! Nepatrnost jedné ženy převrátila charitativní působení v církvi. Je to příklad naší doby. **Bůh se nepřizpůsobuje předsudkům. Musíme se snažit otevřít srdce a mysl, abychom přijali božskou realitu, která nám jde vystříc.** Jde o to věřit: **nedostatek víry je překážkou Boží milosti.** Mnozí pokřtění žijí jako by Kristus neexistoval. Opakují gesta a znamení víry, ale neodpovídá jim skutečné přilnutí k Ježíšově osobě a Jeho evangeliu. Každý křesťan – my všichni, každý z nás – je povolán prohloubit tuto základní příslušnost a snažit se ji dosvědčovat důsledným životem, jehož vodítkem bude vždycky činorodá láska.

Prosme Pána, aby na přímlovu Panny Marie, rozměnil tvrdost srdcí a sevřenost myšlení, abychom byli otevření Jeho milosti, Jeho pravdě a Jeho poslání dobroty a milosrdenství, určených všem, aniž by byl někdo vyloučen.

Angelus

15.7.2018

Pokřtěný, jenž necítí potřebu hlásat evangelium, není dobrý křesťan

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnešní evangelium (srov. Mk 6,7-13) vypráví o tom, jak Ježíš posílá svých Dvanáct. Nejprve každého jmenovitě povolal, »aby byli s ním« (Mk 3,14), naslouchali jeho slovům a pozorovali jeho uzdravující gesta; a nyní je zavolał znovu »a začal je posílat po dvou« (Mk 6,7) do vesnic, kam se sám chystal přijít. Byla to jakási „stáž“ v tom, k čemu budou poslání po Pánově Vzkříšení mocí Ducha svatého.

Evangelní úryvek se pozastavuje nad *stylem misionáře*, který lze shrnout do dvou bodů: misijní poslání má *střed* a *tvář*.

Učedník-misionář má především svoji *ústřední oporu*, kterou je Ježíšova osoba. Evangelium to naznačuje popisem, který užívá řadu sloves, jejichž podmětem je Ježíš - »zavolał«, »poslał«, »dával moc«, »nařídil« a »řekl jim« (vv. 7.8.10) – takže, když těchto Dvanáct jde a jedná, vypadají jako záře vycházející z tohoto středu, jako by se v jejich misijní činnosti nově zpřítomnil a jednal Ježíš. Z toho je patrné, že apoštolové nemají nic svého, co by měli hlásat, ani žádné svoje schopnosti, jež by měli prokazovat, nýbrž mluví a jednají jakožto „poslaní“, jako Ježíšovi poslové.

Tato evangelní epizoda se týká také nás a nejenom kněží, nýbrž všech pokřtěných, povolaných dosvědčovat Kristovo evangelium v různých oblastech života. I pro nás je toto poslání autentické pouze počínaje oním neměnným středem, kterým je Ježíš. Nejde o iniciativu jednotlivých věřících, ani skupin, ba ani velkých uskupení, nýbrž o poslání církve neodlučitelně spojené se svým Pánem. Žádný křesťan nehlásá evangelium sám od sebe, nýbrž jedině jako poslaný církví, která obdržela mandát od samotného Krista. Právě křest z nás činí misionáře. Pokřtěný, který necítí potřebu hlásat evangelium a hlásat Ježíše, není dobrý křesťan.

Druhou charakteristikou misionářova stylu je jakási *tvář*, kterou tvoří *chudoba prostředků*. Výbava poslaného odpovídá kritériu střídmosti. Dvanáct učedníků totiž dostane příkaz, »aby

si na cestu nic nebrali, jen hůl: ani chléb, ani mošnu, ani peníze do opasku« (v.8). Mistr si přeje, aby byli svobodní a volní, bez protekce a bez privilegií, a byli si jistí pouze Láskou Toho, kdo je poslal, a silní jedině jeho slovem, které mají hlásat. Hůl a sandály je výstroj poutníků, protože jimi jsou poslové Božího království, nikoli všemohoucími *manažery*, nikoli nepřeložitelnými funkcionáři, nikoli hvězdami na *turné*. Pomysleme například na tuto diecézi, jejímž jsem biskupem. Pomysleme na některé svaté této římské diecéze: svatého Filipa Neriho, svatého Benedikta Labra, svatého Alexeje, svatou Ludovicu Albertoni, svatou Františku Římskou, svatého Gaspara del Bufalo a mnohé jiné. Nebyli to funkcionáři či podnikatelé, nýbrž skromní pracovníci Království. Takovou měli tvář. A k této „tváři“ patří také způsob přijetí, jakého se tomuto poselství dostane. Může se totiž stát, že nebude přijato nebo vyslechnuto (srov. v.11). I toto je chudoba: zkušenost ztroskotání. Odmítnutí a ukřižování Ježíše předznamenává úděl jeho posla. Jedině jsme-li sjednoceni s Ním - tedy s Tím, který zemřel a vstal z mrtvých – dokážeme najít odvahu evangelizovat.

Panna Maria, první učednice a misionářka Božího Slova ať nám pomáhá vnášet do světa poselství evangelia se skromnou a zářivou radostí přes jakékoliv odmítání, nepochopení či soužení.

21.7.2018

Postulátor beatifikačního procesu: Chiařino svědectví fascinuje a pomáhá

Řím. „Je to oficiální krok, který ze strany církve uznává to, co je na lidové či mediální úrovni evidentní – že totiž život této ženy a její víra mnoho lidí zasahuje, inspiruje a pomáhá jim. Už to samo o sobě působí mnoho dobrého,“ říká postulátor beatifikačního procesu Chiary Corbellové Petrillové, otec Romano Gambalunga. Tento postulátor řádu bosých dostal za úkol shromažďovat svědectví o životě mladé matky, která zemřela v 28 letech poté, co odmítla léčbu svého nádorového onemocnění, aby se mohl narodit její syn. Navíc již předtím pochovala dva novorozence, kterým byla v prenatálním období diagnostikována těžká poškození. Římská diecéze v minulých dnech oficiálně zahájila beatifikační proces Chiary Corbellové Petrillové. Obraz svatosti této mladé ženy je velmi aktuální, potvrzuje postulátor pro mikrofony Vatikánského rozhlasu:

„Je to mladá dívka, která prožila normální život, se všemi těžkostmi dospívání; dívka se svými zájmy a talenty, mezi nimiž byla také hudba; dívka, která prožila nesnáze dospívání a známostí, kdy se dotazovala po Boží vůli. Pak přišlo manželství, které bylo krásné, prožívané ve víře a ve společenství s dalšími manželskými páry – což je také důležité – a dále otevřenost životu, která přinesla dramatické situace. Jak tomu však bývá, když usilujeme o svatost života, tyto těžké chvíle vyústily do prohloubení vztahu k Bohu, k prožitku jeho lásky a moudrosti. Tragické chvíle se proměnily v Boží chválu, nejen pro Chiaru a jejího manžela Enrica, ale také pro ty, kdo je doprovázeli.“

Papež František ve své encyklice *Gaudete et exultate* mluví o všední svatosti, o svatých, kteří žijí ve vedle nás, ve vedlejší vchodu. Mezi ně patří také Chiara Corbella Petrillo.

„Ano, Chiara patří mezi ně. Prožila život utvářený každodenními věcmi, ale osvícený Boží přítomností, kterou sama vyhledávala a milovala; život, který sdílela se svými bratřími, s přáteli. Právě to činí její život krásný a fascinující. Ve skutečnosti procházela tím, čím procházíme všichni, a ukázala, že i dramatické okamžiky můžeme prožít s vnitřním světlem, s vědomím, že Bůh naplňuje své dílo. A mluvíme-li o tom, že náš život směřuje k nebi, neexistuje žádná okolnost, která by nás mohla zastavit v cestě tam, kde nás Pán očekává. Když tedy žijeme takto, neznamená to, že máme jednu rychlost navíc, ale přímo další motor. Právě proto svědectví o této ženě, pouhé vyprávění o jejím životě, ať už od jejího manžela Enrica, jejích rodičů, nebo ze zápisů, které zanechala, člověka hluboce zasahuje a fascinuje. Takže nakonec si řeknete: to je přece krásné! Je to krásné jako je krásný Bůh, jako může být krásný lidský život, život ve společenství, prožívání manželství nebo schopnost postavit se

takto ke komplikovanému těhotenství. Prožívat všechno jako dar. A mít na zřeteli, že Bůh vždycky činí velké věci. Právě proto vnímáme Chiaru jako mimořádně blízkou, jako přítelkyni."

Říká postulátor beatifikačního procesu Chiary Corbellové Petrillové, otec Romano Gambalunga.